

Teisest sambast raha välja võtmise statistika

Märtsi lõpus sai läbi teisest sambast lahkumisavalduste esitamise esimene voor. Esimeses voorus avalduse esitanud inimestele tehakse väljamaksed 2021. aasta septembris. Juuli lõpus sai läbi periood, mil oli võimalik esimese vooru lahkumisavaldusi tühistada. Juuli lõpus sai läbi ka teisest sambast lahkumisavalduste esitamise teine voor. Teises voorus avalduse esitanud inimestele tehakse väljamaksed 2022. aasta jaanuaris.

Käesolev ülevaade kajastab teisest sambast lahkumist enne pensioniiga ega hõlma väljamakseid, mida tehakse inimestele, kes on teisest sambast pensionile jäänud. Ülevaate koostamisel on kasutatud pensioniregistri andmeid. Andmed on 2021. aasta 31. juuli seisuga, mis tähendab, et väljamaksmisele kuuluvad summad võivad septembris olla veidi teistsugused. Septembris pensionifondidest väljamakstav summa sõltub veel ka pensionifondide tootlusest ja kogujate sisse maksetest, mis augusti lõpuni jätkuvad.

Inimesed, kel ei ole veel õigust teisest sambast pensionile jääda, saavad soovi korral sambast lahkuda esitades avalduse kas sisse maksete tasumisest vabastamiseks või raha väljavõtmiseks. Viimasel juhul lõpeb automaatselt ka sisse maksete tegemine. Avalduste **esimeses voorus** otsustas sisse maksete tegemise lõpetada, kuid kogutud raha pensionifondidesse jätta **893 inimest**. Avalduste **teises voorus** otsustas sisse maksete tegemise lõpetada **287 inimest**. Sisse maksete tegemise lõpetaja oli avalduste esimeses voorus keskmiselt 48-aastane ja kontojäägiga 6165 eurot ning teises voorus 41-aastane ja kontojäägiga 5830 eurot.

Raha väljavõtmise avalduse esitas esimeses voorus (st 01.01.2021-31.03.2021) 152 675 inimest, mis moodustas 23% kõigist alla 60-aastastest teise sambaga liitunudest ehk osakuomanikest, kes ei ole veel teise samba pensionieas (ja 20% kõigist teise sambaga liitunudest). Samal ajal oli raha väljavõtmise avalduse tagasi võtnud 1 401 inimest, kes oli 152 675 hulgast juba välja arvatud. Perioodil aprill kuni juuli tühistas raha väljavõtmise avalduse täiendavalt 3415 inimest ja seega on **esimese vooru lõplik II sambast raha väljavõtjate arv 149 260**.

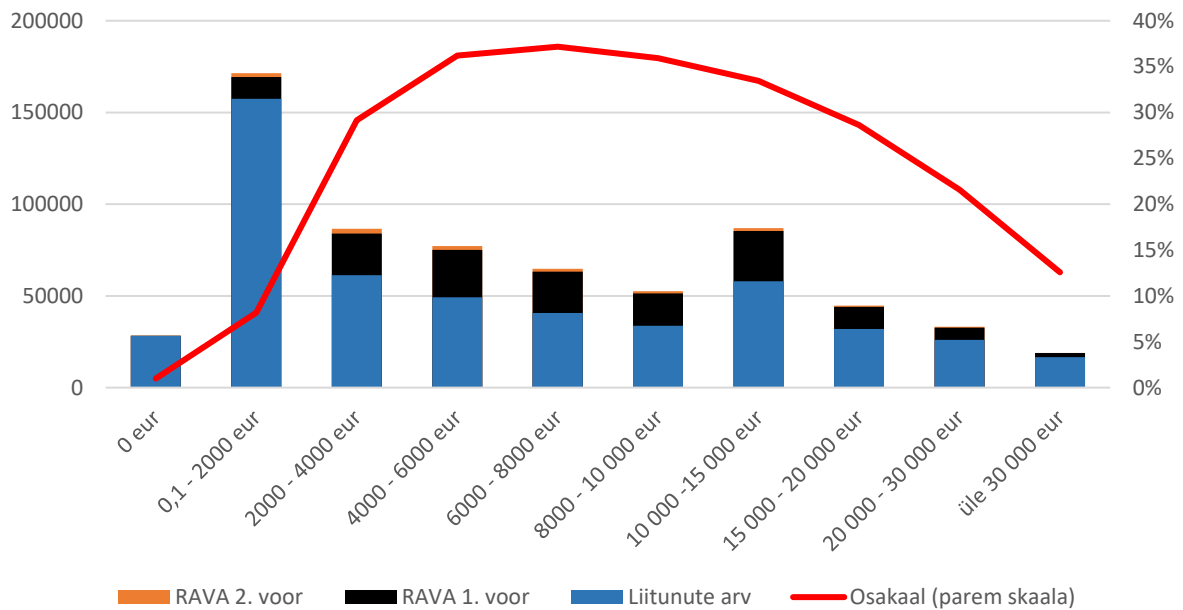
Raha väljavõtmise avalduse tühistanutest olid 56% naised. Keskmine avalduse tühistanu oli 43 aastane, keskmise kontojäägiga 10 265 eurot ja keskmise palgaga 1 506 eurot. Seega olid avalduse tühistanud inimesed mõnevõrra kõrgema sissetuleku ja kontojäägiga võrreldes keskmise II sambast lahkujaga. 23% avalduste tühistanutest oli II samba pensionieani jäänud kuni viis aastat, mis tähendab, et need inimesed otsustasid pigem oodata pensioniea saabumist ja soodsamat tulumaksu määra. Raha väljavõtmise avalduste tühistamise tulemusena jääb II sambasse alles umbes 46 miljonit eurot.

Avalduste **teises voorus esitas raha väljavõtmise avalduse 12 609 inimest**. Soovikorral saavad inimesed oma avalduse võtta tagasi kuni novembri lõpuni. Seega selgub lõplik jaanuaris 2022 II sambast lahkuvate inimeste number detsembri alguseks.

Juuli lõpu seisuga läheb **septembris teisest sambast väljamaksmisele kokku 1,32 miljardit eurot**, mis moodustab 24% teise samba mahust. Võrreldes märtsi lõpu seisuga on see summa kasvanud umbes 30 miljoni euro võrra. Väljamakstava summa kasv, vaatamata inimeste arvu vähenemisele, on tingitud fondide positiivsest tootlusest ja inimeste täiendavatest sisse maksetest II sambasse. Lõplik väljamakstava summa suurus selgub septembris. Teise avalduste vooru väljamakstav summa **2022. aasta jaanuaris** on juuli lõpu seisuga **93 miljonit eurot**.

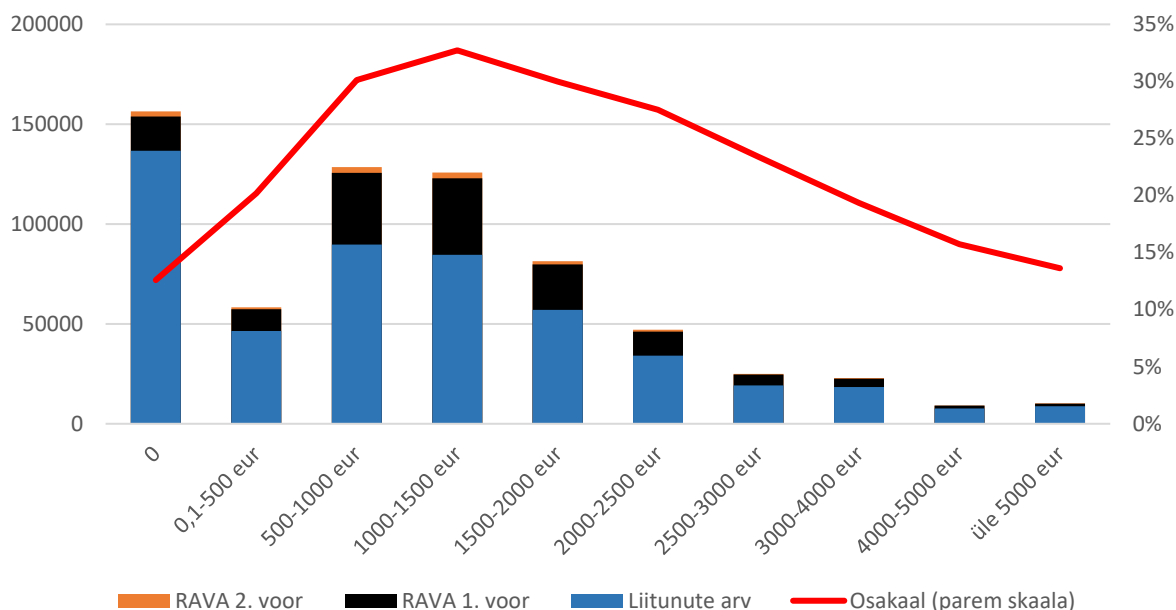
Raha väljavõtmise avaldustest (esimene avalduste voor) 74% olid eestikeelsed, 25% venekeelsed ja 0,3% ingliskeelsed. Mehi on avalduste esitajate seas 48% ja naisi 52%. Raha väljavõtja keskmine vanus on 41 aastat.

Teisest sambast lahkujate keskmine kontojääk oli märtsi lõpus 8 468 eurot, mis on 1 000 euro võrra kõrgem keskmisest II sambaga liitunu omast, kes pole veel teise samba pensionieas. Juuli lõpuks oli esimese vooru lahkujate keskmine kontojääk suurenenud 8868 euroni. Avalduste teises voorus on lahkujate keskmine kontojääk juuli lõpu seisuga 7355 eurot.

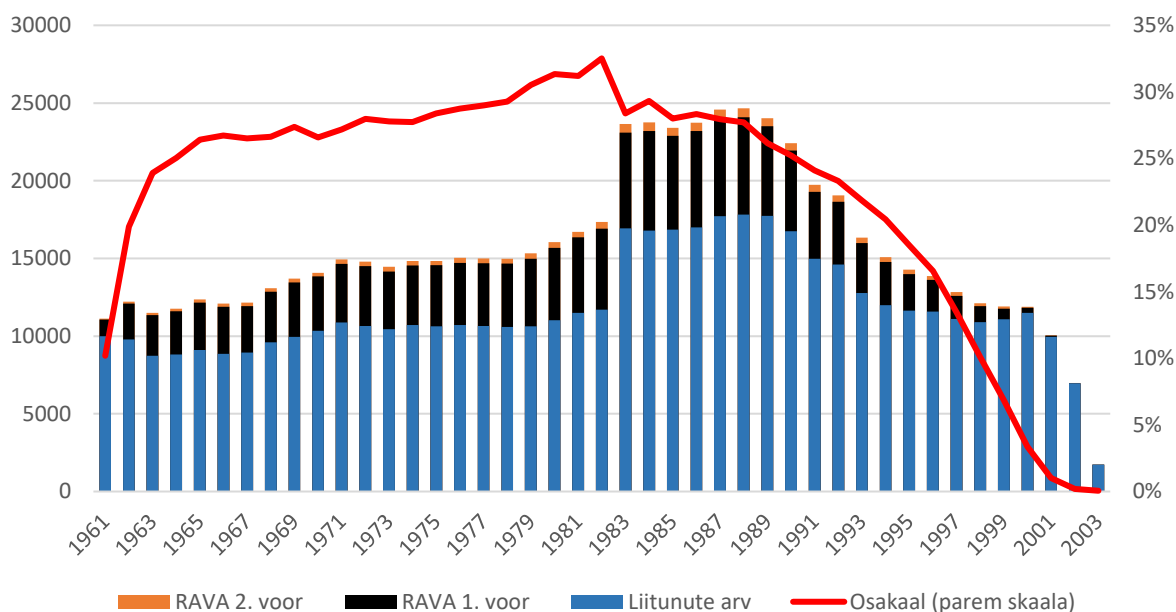
Joonis 1. „Raha väljavõtmise avalduse (RAVA) esitanute jaotus kontojääde lõikes“

Sissetulekute lõikes ilmestab teisest sambast lahkujaid joonis 2. Esimeses voorus raha välja võtvate inimeste keskmine sissetulek oli 2020. aastal umbes 1 255 eurot kuus, mis jääb pisut alla Eesti keskmise sissetuleku. Teises voorus raha väljavõtjate keskmine sissetulek oli 2020. aastal 1128 eurot. Kõige rohkem on sambast lahkujaid palgavahemikus 500–2 000 eurot. Teise sambaga liitunud inimestest, kel 2020. aastal sissetulek puudus, on esitanud raha väljavõtmise avalduse 13% ehk 19 699 inimest. Mida kõrgemad on sissetulekud, seda väiksem on nende inimeste arv, kes on otsustanud teisest sambast raha välja võtta.

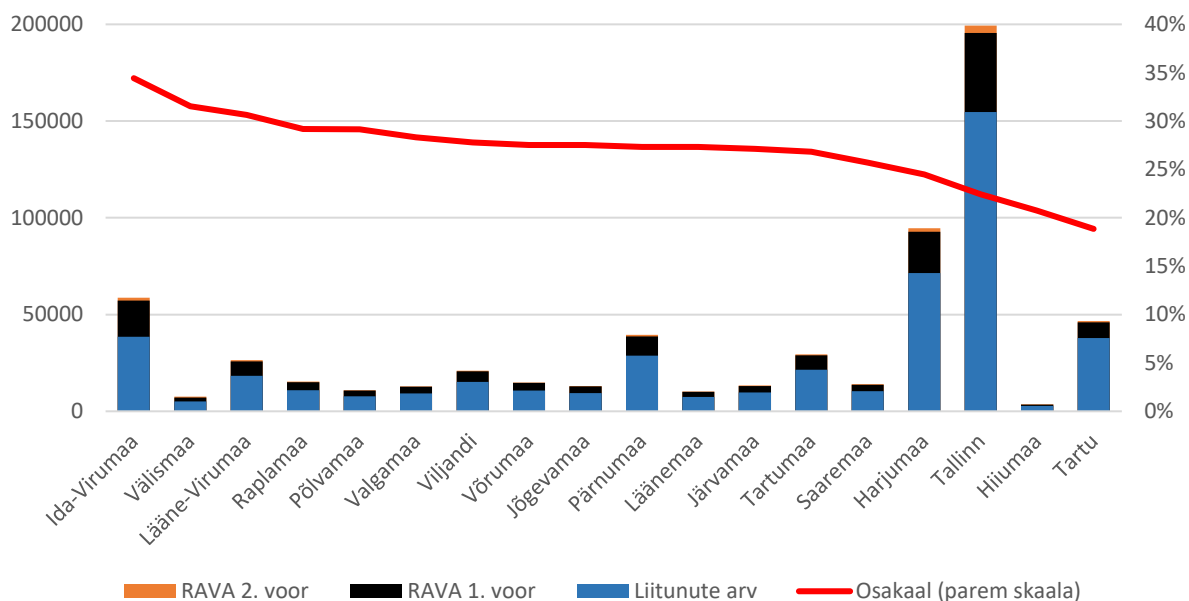
Joonis 2. „Raha väljavõtmise avalduse (RAVA) esitanute jaotus 2020. aasta palga lõikes“

Vanuse lõikes on näha, et nooremate kui 30-aastaste hulgas on teisest sambast lahkujaid keskmisest vähem. Ka 1961. aastal sündinute seas on raha väljavõtjaid vähem, sest nemad jõuavad 2021. aastal teise samba pensioniikka (60 aastat) ning saavad jääda pensionile ja kasutada selleks mõeldud maksusoodustusi. Kõige rohkem on raha väljavõtjaid 40-aastaste inimeste hulgas, mille lähedal on ka keskmine raha väljavõtja – 41-aastane.

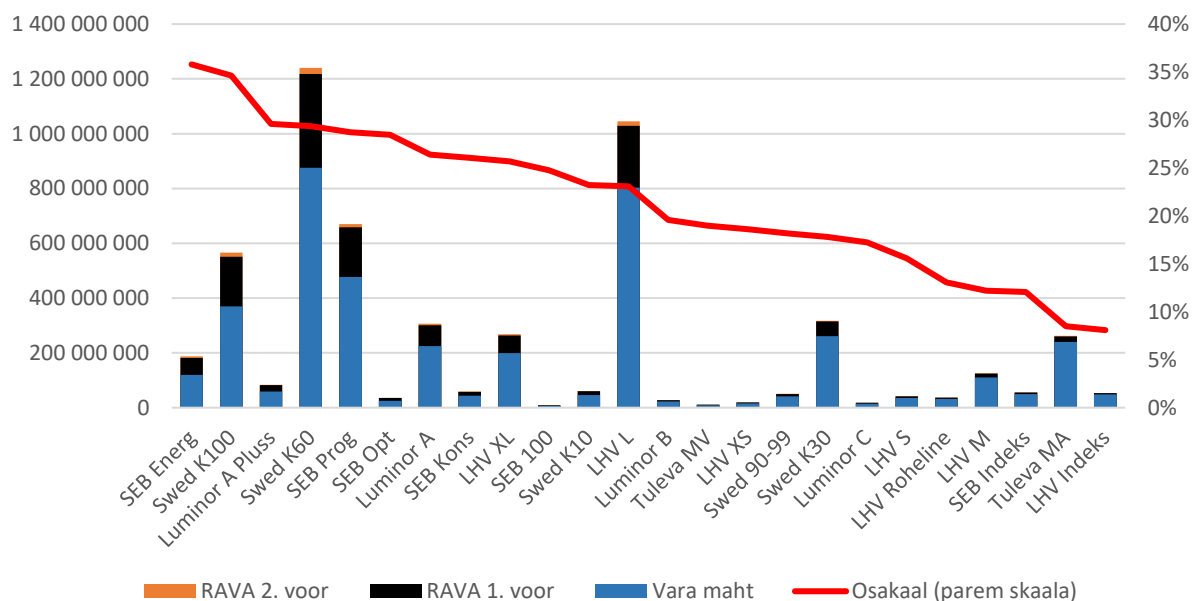
Joonis 3. „Raha väljavõtmise avalduse (RAVA) esitanute jaotus sünniaastate lõikes“

Maakondade lõikes teisest sambast lahkumine oluliselt ei erine. Keskmisest vähem on lahkujaid Tartus (19% Tartus elavatest II sambaga liitunudest, kes on nooremad kui 60. aastased) ja Hiiumaal (21%). Kõige rohkem on lahkujaid aga Ida-Virumaal (34%). Joonisel 4 on eraldi välja toodud Tallinna ja Tartu linnad. Liitunute ja raha väljavõtjate absoluutarvud peegeldavad inimeste arvu vastavalt antud maakonnas või linnas.

Joonis 4. „Raha väljavõtmise avalduse (RAVA) esitanute jaotus maakondade lõikes“

Pensionifonditi on väljamineva raha maht küllaltki erinev, jäädes vahemikku 8%-st 36%-ni. Väiksem lahkumise aktiivsus on LHV Indeksi, Tuleva Maailma Aktsiate ja SEB Indeksi pensionifondides. Kõige rohkem raha, osakaaluna fondi mahust, läheb välja SEB Energilisest ja Swedbanki K100 pensionifondidest. Erinevad fondivalitsejad on kõigi oma kohustuslike pensionifondide peale kokku kahe lahkumise voo järel kaotamas mahtu järgnevalt: SEB – 29%, Swedbank – 29%, Luminor – 26%, LHV – 22%, ja Tuleva – 9%. Arvestades pensionifondide vara likviidsust ei mõjuta selline mahu kaotus pensionifondide osakute väärtust.

Joonis 5. „Raha väljavõtmise avalduse (RAVA) esitanute jaotus ja pensionifondidest lahkuv raha pensionifondide lõikes“